

10.kl-meedia
Maht: 35 tundi

MEEDIAÕPETUSE AINEKAVA 10.KLASS

1. Eesmärgid:

Läbiva teema meediaõpetus õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- õpib nägema seoseid meedia osade vahel, meedia funktsioneerimise põhjusi ja tagajärgi;
- eristab avalikku ja privaatset elusfääri, omandab teadmised nende toimimise printsiipidest;
- õpib meedias orienteeruma, meediat lugema, vaatama ja kuulama; näeb inimeste asendit ja rolle tänapäeva meediasüsteemis;
- omandab oskuse meedia manipuleerimist läbi näha;
- kujundab vajaduse ja harjumuse suhelda erinevate meedialiikidega: trükimeediaga, elektroonilise meediaga, suulise meediaga;
- omandab teadmised erinevate meediatekstide funktsioonidest ja ehitusest ning oskused ise olulisemaid meediatekste koostada.

2. Õppeaine ajaline maht:

1 tund nädalas, kokku 35 tundi

3. Õppesisu:

- 3.1 Sissejuhatus meediaõpetusse. Meedia mõiste, ajalugu. Meedia kui ühiskondlik vahendussüsteem. Meedia ülesanded demokraatias. Majanduslik konkurents ja arvamuste konkurents. Sisemise ja välise pluralismi mudel. Meedia mõju poliitilisele süsteemile. Massikommunikatsiooni reguleerimise viisid. Kommunikatsioonipoliitika.
- 3.2 Meedia vormid: trükimeedia (kiri, raamat, ajaleht., ajakiri); elektrooniline meedia (raadio, TV); Internet. Meedia tulevik. Massimeedia. Meediauuringud.
- 3.3 Esinemistehnika. Esitus. Esineja ja kuulajate vahelised suhted. Meedia suhted auditooriumiga. Sihtgrupid.
- 3.4 AJALEHT. Sissejuhatus ja eesmärk ehk mis kasu võib olla/on
- 3.5 ajaleheteema õppimisest? Ajalehe mõiste ehk mis ajaleht on ja kust seda saab? Ajalehe ülesanded ehk milleks on ajalehte tarvis? Ajalehtede liigitus ehk miks on ajalehed nii erinevad? Kvaliteetlehed ja tabloidid. Teisi ajalehtede liigituse võimalusi.
- 3.6 Ajalehekülgede sisu ehk kust mida leida. Esikülg. Kohalikud/välisuudised. Arvamusküljed. Rubriigiküljed. Reklaam ja selle tegemine.
- 3.7 Ajakirjanduse põhižanrid ehk ühest asjast saab kirjutada mitut moodi. Uudis ehk kõige alus. Olemuslugu. Arvamuslugu. Lehe kujundus ehk kuidas saavad lood oma näo. Ajaleht ja ajakirjanikud ehk kes ajalehti teevad.
- 3.8 Ajakirjaniku töö ja kuidas teie ajakirjanduses osaleda saate. Ajakirjanik ja intervjuueeritav ehk mida võiks teabeallikas teada ajakirjanikuga suhtlemisest? Ajakirjanik ja toimetaja ehk toimetamine pole tsensuur. Ajakirjanik ja eetika ehk kuidas töötada ausalt ja mitte teha inimestele liiga. Ajakirjandus ja muutuv aeg ehk Eesti trükimeedia ENSVs ja praegu
- 3.9 Ajakirjanduskonflikt ehk mida teha siis, kui tundub, et ajakirjandus on liiga teinud

3.10 KOOLILEHT. Mis on koolileht? Milleks on vaja koolilehte? Kes teevad koolilehte? Keeletoimetaja võib olla ka õpetaja. Kuidas koolitada toimetust? Kuidas teha koolilehte? Kuidas hoiduda konfliktidest?

4. Õpitulemused:

- oskab eristada erinevale auditooriumile määratud tekste ja väljaandeid ning nende funktsioone: kohalik/üleriigiline meedia; üldväljaanded ja spetsialiseeritud väljaanded, teave ja meelelahutus;
- saab aru, kes on meedia taga: kes on omanikud, allikad, meediapersoonid jne, oskab seostada meediast saadavat teavet nende persoonidega;
 - oskab eristada ja lahus hoida faktilist ja kujutusmaailma, avalikku ja privaatset elusfääri, uudist ja arvamust, teavet ja meelelahutust;
 - teab, millised on kesksete meediaväljaannete, žanrite, saadete jne põhieesmärgid ja ülesehitusreeglid, oskab neid lugeda, kuulata, vaadata ja analüüsida;
 - oskab vaadata ja analüüsida fotosid, illustratsioone, teabegraafikat;
 - oskab kasutada elektroonilist meediat: kommenteerida Internetis olevat teavet ja seda ise Internetti üles seada;
 - saab aru, milliste vahenditega lehte kujundatakse ja küljendatakse;
 - oskab koostada keskseid meediažanre: uudist, kommentaari, portreed, arvustust, reportaaži, olemuslugu, probleemartiklit;
 - oskab suhelda ajakirjanikuga: teab oma õigusi ja kohustusi meedia suhtes;
 - tunneb meedia põhilisi demagoogia- ja manipuleerimisvõtteid, oskab neid tegelikus tekstis ära tunda.

5. Ainetevahelised seosed:

Eesti keel (kirjand, keelereeglid, teabetekstide kirjutamine)

Kirjandus

Ühiskonnaõpetus (ühiskonnaelu sõlmprobleemid)

Matemaatika- mõõtmine, mõõtühikud, statistika ja selle kasutamine ajakirjanduses

Inimeseõpetus- tervis, inimese hügieen, anatoomia, inimelu põhietapid ja nende võimalikud riskid

Geograafia- maailma poliitiline kaart 20.sajandil, Euroopa Liit ja selle võimalused

Emakeel –arutlus, kirjandus kui ajastu peegeldaja, emakeele reeglid

Ajalugu – ajalootunnetus ja selle peegeldused meedias, ühiskondlik arvamus

Ühiskonnaõpetus – ühiskonnatundlikud teemad – sotsiaalpoliitika, eelarve, poliitikute maine

Arvutiõpetus – ajalehe kujundamine wordis, esitluse võimalused, graafika

Kunstiõpetus – propaganda ja kunsti vahekord

6. Hindamine:

Testid ja arutlused

Iseseisev töö teatmeteoste ja lisamaterjalidega

Allikmaterjalide alusel probleemide lahendamine

õpimapi koostamine

reklaami koostamine

7. Läbivad teemad:

Meedia ja infotehnoloogia- erinevad võimalused informatsiooni levitamiseks, internet ja selle võimalused, häkkerlus kui osa julgeolekuprobleemidest

Keskkond ja säästev areng- inimese tegevus ja looduskeskkonna muutumine selle tõttu, looduvarade kasutuselevõtt, uued tehnoloogiad, taaskasutatav energia

Turvalisus- sõjad ja nende tagajärjed rahvastiku kujunemisel, terrorism, usuprobleemid

Töölane karjäär- võimaluste avardamine, sotsiaalne mobiilsus, erinevate piirkondade eripära, võimalused kaasaja maailmas

8. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid:

Meedia üldhariduskoolis. Õpetaja käsiraamat. KEA Tallinn-Paide 2004;

Õpik: Külliki Kask „Meediaõpetus“ Õpik gümnaasiumile. Tallinn 2005

Külliki Kask „Meediaõpetus“ Töövihik Tallinn 2005

Töölehed

Õpimapp

9. Seos ettevõtlikkusõppega

lühiaartiklite kirjutamine koolielu tähtsündmustest

meediauuring (koolivägivald)